

Regionaal- ja põllumajandusministri (kuupäev digiallkirjas) käskkirja nr 181 „Regionaalse arengu tegevuskava ja rakendusplaani aastateks 2025–2028 uuendamine“ Lisa 1

Regionaalse arengu tegevuskava rakendusplaan 2025-2028

Tegevus	Oodatavad väljundid	Vastutav ministeerium	Kaasvastutajad, partnerid	KETK/IVTK	Täiendav info	Elluviimise info 2025
0.1 Regionaalarengu kui keskse teema tervikliku käsitluse tagamine riigi strateegilises planeerimises ning riigi, KOV ja regionaalse tasandi strateegilise planeerimise ja riigieelarve kavandamise parem sidustamine <i>(EE2035)</i>	Valdkonna arengukavade ja programmide koostamisel ja uuendamisel on arvestatud regionaalsete vajadustega (sh RETK-s, maakonna arengustrateegiates ja regionaalsetes arengulepetes toodud) riigi tegevusteks, sh REMi koostatud sisendite põhjal	Ministeeriumid				On arvestatud
	Valdkonna arengukavade tulemusaruannetes ja vahehindamistes on arengudokumendi seiremõõdikute kaudu analüüsitud ka olulisemaid piirkondlikke arenguerisusi ja selle põhjal on kavandatud vajadusel täiendavaid sekkumisi, mis aitavad piirkondlike arenguerisusi vähendada	Ministeeriumid			Täpsustunud tegevus	2024. a tulemusaruandes, kus piirkondlikke arenguerisusi oli võimalik kajastada, on seda tehtud. 2025. aasta tulemusaruanne on veel koostamisel. Vahehindamisi 2025. a ei
	Regionaalarengu mõju hinnatud ja arvestatud valdkondlike arengustrateegiate ja õigusaktide eelnõude ettevalmistamisel vastavalt JUMi ja RAMi mõju hindamise metoodika järgsele regionaalarengu mõju hindamise kontrollküsimumustikule ning toetusmeetmete regionaalarengu mõju suunamise juhendile	Ministeeriumid				On arvestatud
0.2 Toetusmeetmete kavandamisel piirkondlike vajadustega arvestamine ning toetuste tõhusam suunamine piirkondadesse, kus meetme sekkumisvaldkonnas on suuremad arenguväljakutsed	Eli struktuurivahendite valdkondlike toetusmeetmete eelnõude ettevalmistamisel, millel on puutumus regionaalse arengu juurprobleemidega on koostöös TAT juhenditega kaalutud ja rakendatud võimalusi meetmete regionaalsete mõjude suurendamiseks. Rakendades nt piirkonni erinevaid: - toetus- ja omafinantseeringu määrasid - toetuse saamise tingimusi kasusaajatele - toetusfondi suuruseid või taotlusvoore koos broneeritud vahenditega - lisaboonuseid hindamiskriteeriumites - kindlate sihtpiirkondadele suunatud meetmeid või meetmete alategevusi - erilahendusi taotlejate teavitamisel ja projektinõustamisel	Kõik ministeeriumid				SIM on kooskõlastanud oma TAT-id (3) rakendusasutusega, kes nõustab riigi pikaajalises arengustrateegias kinnitatud strateegilistesse sihtidesse ja aluspõhimõtetesse panustamist vastavalt oma vastutusvaldkonnale (vastavalt VV 12.05.2022. a määruse nr 55 § 48 lg 1) sh REM-iga. Siseministri 26.04.2023 käskkirjaga nr 1-3/66 kinnitatud TAT-i „Toetuse andmise tingimused päästevõimekuse suurendamise toetamiseks“ projektid on riigiülesed ja seega ei panustata otseselt ühegi konkreetse regiooni arengusse, vaid riigi
4.4 Kogukondade ja kodanikuühenduste võimestamine ja osalemise toetamine valitsemises, sh kohalike teenuste pakkumisel <i>(EE2035)</i>	Loodud kogukonnakoordinaatori ametikohad maakondades, mille kaudu võimestatakse kodanikuühiskonna üle-eestilist nõustamisteenust maakondlike arenduskeskuste võrgustiku baasil <i>(KEP25; EE2035)</i>	SIM	KÜSK			Siseministeeriumi eestvedamisel ja Sihtasutuse Kodanikuühiskonna Sihtkapital koordineerimisel muudeti maakondliku kodanikuühiskonna nõustamisteenuse sisu
	Ellu on viidud sotsiaalse innovatsiooni arendamise katseprojekt Ida-Virumaal	SIM		IVTK lisa		Tegevust viiakse ellu Šveitsi-Eesti koostööprogrammi raames Kodanikuühiskonna Sihtkapitali poolt.
	Jätkatud kodanikuühiskonna innovatsioonifondi rakendamisega, mille abil planeeritakse lahendusi ja viiakse need ellu kohaliku omavalitsuse tasandil, arvestades kohalikke olusid <i>(KEP25)</i>	SIM			Lisandunud tegevus	Kodanikuühiskonna innovatsioonifond läbis 2025. a sisulise uuenduskuri ning valmistati ette siseministri uus määrus.
6.3 Turvalise ruumi arendamine koostöös KOVidega ning KOVide ja kogukondade võimestamine turvalise ja tervisele ohutu keskkonna/avaliku ruumi loomisel <i>(EE2035)</i>	Kohalikul tasandil turvalisuse tagamiseks on arendatud ja toetatud kogukonnakesksel lähenemisel ja võrgustikutööl põhinevate koostöövormide kasutuselevõttu (nt KOV-de ja maakondade turvalisuse nõukogud), töötatud välja ja rakendatud KOVi turvalisuse olukorra mõju hindamise ja turvalisuse tegevusmodelit ning lepitud kokku põhimõtted, rollid ja vastutus KOV-des turvalise ruumiloome elluviimiseks <i>(STAK30; ETKP2025)</i>	SIM			Täpsustunud tegevus	Kohalike omavalitsuste roll on jätkuvalt oluline. 2025. aastal jätkasid esimese vahetuse esimesed kaheksa omavalitsust tegevustega Siseministeeriumi turvalisuse arenguprogrammis (Saaremaa vald, Saarde vald, Viljandi linn, Elva vald, Rapla vald, Tallinna linn, Kohtla-Järve linn ja Narva linn). Programmi eesmärk on edendada kohalikes omavalitsustes turvalisuse kavandamist. Programmi tulemusel võtab kohalik omavalitsus
	Tagatud kvaliteetsete turvalisuse teenuste (politsei, pääste, hädaabi) kättesaadavus kõigis piirkondades koostöös KOV-dega: KOV-idele antud täiendavaid volitusi avalikus ruumis korraldustele reageerimisel; vabatahtliku päästeteenuse toetamisel rakendatud piirkonnaspetsiifilisi lähenemisi (nt täiendav püsitoetus väikesaarte vabatahtlikele päästekomandodele); päästekomandode võrgustiku kaudu tagatud abi 15 minuti jooksul 92%-le Eesti elanikkonnast <i>(STAK30)</i>	SIM				Häirekeskus jätkas 2025. aastal kohalike omavalitsustega koostöö arendamist, sõlmides 1247 kriisiinfo telefoni teenuse koostööleppeid. 2026. a alguseks on lepe sõlmitud 77 omavalitsusega (st lepe puudu ühel omavalitsusel). 2024. a sõlmis PAA koostöölepped kahe uue vabatahtliku
	Päästjate ja politseitöötajate järeelkasvu tagamisel lähtutud piirkondlikest vajadustest, sh pakutud sisekaitse eelkuteõpet Ida-Virumaa ja piiriregionide koolides	SIM		IVTK, KETK lisa		Sisekaitse eelkuteõppe programmiga liitub iga-aastaselt mitmeid uusi koole erinevatest Eesti piirkondadest ning sh Ida-Virumaa ning piiriregionidest. Sisekaitse eelkuteõppe programm jätkub üle-eestiliselt, samuti anti 2025. a välja sisekaitse õppe stipendium ning see jätkub ka 2026. a

	SF21+ ennetava ja turvalise elukeskkonna meetmete (sh <i>Ennetav ja turvaline elukeskkond</i> , <i>KOV turvalisuse arenguprogramm</i> , <i>Kohaliku tasandi võrgustikutööl põhinev koostöömudel</i>) kavandamisel ja elluviimisel arvestatakse regionaalse dimensiooniga ning toetuste piirkonniti ühtlasema jaotuse põhimõtet	SIM				Projekti "Ennetava ja turvalise elukeskkonna arendamine" turvalisuse arenguprogrammis osalevate KOV-ide valikul järgitakse piirkonniti ühtlasema jaotumise põhimõtet. Arenguprogrammis saab võimaluse osalemiseks üks KOV igast maakonnast ning erandina Harjumaalt ja Ida-Virust kaks kohalikku omavalitsust. 2024-2026 osalevad esimese vahetuse turvalisuse arenguprogrammis 8 KOV-i seitsmest maakonnast ning Ida-Viru maakonnast on osalemas kaks kohalikku omavalitsust (Narva ja Kohtla-Järve linn). Turvalisuse arenguprogrammis osalevatel KOV-idel on kohustus jagada häid praktikaid turvalisuse valdkonna planeerimisel oma maakonna teistele KOV-idele. 2025. aastal teise vahetuse KOV-ide valikul järgiti sama põhimõtet ning arenguprogrammi toetusi valitakse
	Valmis on ehitatud Idapiiri maismaaosa taristu ja tehniline seiresüsteem ning korraldatud, tõstes piiriregiooni elanike turvalisust	SIM		KETK lisa		Piirihitis kulgeb vastavalt projektiplaanile. Enamus füüsilist taristut (aed, tee piirile, patrulltee) on valmis ning tehnilist
9.2 Ministeeriumide koordineeritud tugitegevused KOV haldus- ja arendusvõimekuse edendamiseks	Ministeeriumid on kavandanud ning ellu viinud koolitus- ja võrgustikutegevusi, juhendmaterjalide koostamist ning muid KOV võimekust arendavaid tegevusi	ministeeriumid	valitsemisala asutused			Neljal korral SIM-ELVL töörühma istungid. Pää poolt kriisikunstiseminarid neljas regioonis.
9.5 Tugevdatud kriisideks valmisolekut ja elutähtsate teenuste toimepidevust piirkondlikul ja kohalikul tasandil (EE2035)	Tugevdatud on KOVde, erasektori ja kolmanda sektori asutuste piirkondlikku koostööd elutähtsate teenuste tagamisel ning parendatud nende oskusi kriisi ajal tegutseda	SIM	RK, PÄA			Koostöös SKAga on läbiviidud mitmeid koolitusi nagu nt "KOVide ABC", "Eesti Panga koolitus", algatati EKK Nõukogu ja
	Toetatud on KOV-ide valmisolekut koordineerida kriisilukorras elutähtsate teenuste osutamist ning selleks vajalikke õppuseid, koolitusi jm teenuste toimepidevust kindlustavaid meetmeid	SIM	RK, PÄA			SIM toetab KOV-e sihtotstarbelise tegevustoetusega (9615 eurot/aastas) kriisivõimekuse suurendamiseks (sh kriisiõppuste
	Tagatud regionaalsete kriisikomisjonide töö, sh kaasatud riigiasutused ja KOVid piirkondlikul tasandil, mis aitab kaasa paremale võimekusele kohaliku ja regionaalse tasandi kriiside ennetamisel ja lahendamisel	SIM	RK, PÄA			RKK ühisistung toimus sarnaselt varasematele aastatele I kvartalis ja igas regioonis toimub regionaalne RKK 1x kvartalis.

RETKi seirearuandes ja rakendusplaani seiretabelis kasutatavad lühendid

DMO	Destination Management Organisation, ehk „turismi sihtkoha organisatsioon“
DÜAK	digiühiskonna arengukava 2035
EE2035	üleriigiline strateegia "Eesti 2035"
EIS	Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus
EPK25	Ettevõtluskeskkonna programm 2025-2028
EL	Euroopa Liit
ELVL	Eesti Linnade ja Valdade Liit
EMKVF	Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond
EMP	Euroopa Majanduspiirkond
ERF	Euroopa Regionaalarengu Fond
ESF	Euroopa Sotsiaalfond
ETKP2025	Ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamise programm 2025-2028
HEAK	Heaolu arengukava 2030
HNP25	Hariduse ja noorteprogramm 2025-2028
HP25	Halduspoliitika programm 2025-2028
HTM	Haridus- ja Teadusministeerium
HVAK	Haridusvaldkonna arengukava 2021-2035
ITP	Inimkeskse tervise programm
IVP	Ida-Virumaa programm
IVOL	Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit
IVTK	Ida-Virumaa tegevuskava 2030
JDM	Justiits- ja digiministeerium
KE25	Kogukondliku Eesti programm 2025–2028
KETK	Kagu-Eesti tegevuskava 2030
KEVAD	Keskkonnavaldkonna arengukava 2035
KLM	Kliimaministeerium
KOKS	Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus
KOV	kohaliku omavalitsuse üksus või kohalik omavalitsus
KP25	Kultuuriprogramm 2025-2028
KSH	keskkonnamõju strateegiline hindamine
KuAK	Kultuuri arengukava 2030
KUM	Kultuuriministeerium
KÜP	Kodanikuühiskonna programm
KÜSK	Kodanikuühiskonna Sihtkapital
L-EST AL	Lõuna-Eesti arengulepe regiooni ettevõtluskeskkonna arendamiseks
MAK	Maakondlik arenduskeskus
MES	Maaelu Edendamise Sihtasutus
MKM	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
MKAS	maakonna arengustrateegia
MTA	Maksu- ja Tolliamet
MTÜ	mittetulundusühing
NEET	noored, kes ei õpi ega tööta
NUTS3	Nomenclature of Territorial Units for Statistics, Euroopa territoriaalse jaotuse klassifikatsiooni süsteem, mille alusel Eesti jaguneb 5 regiooniks (Põhja-, Kesk-, Kirde-, Lääne- ja Lõuna-Eesti)
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development, ehk Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon
OSKA	OSKA-nimeline tööjõuvajaduse seire ja prognoosi süsteem

PPA	Politsei- ja Piirivalveamet
PÕKA	Põllumajanduse ja kalanduse arengukava
PÄA	Päästemet
REACT-EU	Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe, Euroopa Liidu rahastusfond, mis on loodud COVID-kriisist väljumiseks ja Euroopa Liidu majanduse roheliseks, digitaalseks ja vastupidavaks ümberkujundamiseks
REKK	riiklik energia ja kliimakava 2030
REM	Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
RES	Riigieelarve strateegia
RK	Riigikantselei
RM	Rahandusministeerium
RMK	Riigimetsa Majandamise Keskus
RP25	Regionaalarengu programm 2025-2028
RRF	Recovery and Resilience Facility, ehk Euroopa Liidu taaste- ja vastupidavusrahastu, mille eesmärk on toetada investeeringuid ja reforme majanduse pikaajaliseks taastumiseks ja
SF21+	ELi struktuurifondid perioodil 2021-2027
SIM	Siseministeerium
SKA	Sotsiaalkindlustusamet
SKP	sisemajanduse koguprodukt
SOM	Sotsiaalministeerium
SP24	Spordiprogramm 2024-2027
STAK	siseturvalisuse arengukava 2030
TA	teadus- ja arendustegevus
TAI	Tervise Arengu Instituut
TAIE	Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021-2035
TAT	toetuse andmise tingimused
TLAK	transpordi ja liikuvuse arengukava 2035
TRAM	Transpordiamet
TSI	Technical Support Instrument, Euroopa Liidu programm liikmesriikidele erinevate reformide kavandamist ja läbiviimist toetava eksperttoe pakkumiseks
TõR	Eesti Maksu- ja Tolliameti töötamise register
VKL	Valitsuskoalitsiooni lepe
VV	Vabariigi Valitsus
VVTP	Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm
ÕÜF	Õiglase Ülemineku fond, ehk Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika rahastamisvahend, mille eesmärk on toetada piirkondi, mis seisavad silmitsi kliimaneutraalsusele üleminekust tulevate tõsiste sotsiaalmajanduslike probleemidega
ÜKP	EL-i ühtekuuluvuspoliitika
ÜRP	Üleriigiline planeering
ÜTP25	Ühistranspordi programm 2025-2028
ÜTK	Ühistranspordi keskus